

Ny opplæringslov 2024

Opplæringsloven er en
av landets viktigste
lover

Opplæringsloven påvirker og engasjerer

- Opplæringsloven angår mange
  - over 820 000 barn og unge
  - over 95 000 lærere
- Opplæringsloven dekker bredt
  - barneskolen, ungdomsskolen, videregående opplæring
  - SFO, kulturskole
  - fra 6-åringer til godt voksne

Ny struktur i loven

Første del – innledende bestemmelser (kap. 1)

Andre del – grunnskoleopplæring (kap. 2-4)

Tredje del – videregående opplæring (kap. 5-9)

Fjerde del – felles for grunnskole og videregående opplæring (kap. 10-17)

Femte del – forberedende og videregående opplæring for voksne (kap. 18-21)

Sjette del – privat opplæring, godkjenningsordninger og privatistordninger (kap. 22 og 23)

Sjuende del – diverse regler (kap. 24-29)

Åttende del – sluttregler (kap. 30)

Ny opplæringslov

- erstatter dagens lov
- mer presis og brukervennlig
- modernisert og oppdatert språk
- viderefører mye
- endringer, justeringer og presiseringer
- også endringer i privatskoleloven

Hovedlinjene består

Rett og plikt til grunnskoleopplæring

Rett til videregående opplæring

Innhold i opplæringen – læreplanverket

Lærerne – relevant kompetanse

Et sikkerhetsnett for elever med særlige behov

Rett til et trygt og godt skolemiljø

Kommunenes og fylkeskommunenes ansvar for opplæringen

Opplæring i bedrift

Staten skal føre tilsyn med kommunene og fylkeskommunene

A row of paper cutouts of people holding hands, with the text "Hva er nytt i ny lov?" overlaid. The cutouts are in shades of grey and white, set against a green background. The text is in white, sans-serif font, centered horizontally.

Hva er nytt i ny lov?

Noen endringer i ord og begrep

Ord og begrep i dagens regelverk	Ord og begrep i nytt regelverk
Spesialundervisning	Individuelt tilrettelagt opplæring, personlig assistanse, fysisk tilrettelegging
Tidlig innsats	Intensiv opplæring
Særskilt norskopplæring	Forsterket opplæring i norsk
Grunnskoleopplæring for voksne	Forberedende opplæring for voksne
Ordensreglement	Skoleregler
Skjerpet aktivitetsplikt	Skjerpet plikt til å melde fra
Varsle	Melde fra

Rett til å fullføre

- utvidet rett til videregående opplæring
- utvidet rett til omvalg
- rett til yrkesfaglig rekvalifisering
- overgang mellom ungdomsskole og videregående skole og overgangstilbud
- rett til påbygning
- rett til rådgivning for de som har læretid i bedrift
  - utvidelse av oppfølgingstjenestens målgruppe

Medvirkning

- lovfesting av elevens beste
- lovfesting av retten til medvirkning
  - skoledemokrati

Fravær

- plikt til å følge opp fravær

Særskilt for voksne

- forberedende opplæring og videregående opplæring for voksne

Språk

- rett til opplæring i samisk
- rett til opplæring i kvensk/finsk
- utvidet rett til opplæring i egen skriftspråkgruppe
- rett til opplæring i norsk tegnspråk for elever som bruker tolk i ordinære videregående skoler

Opplæring

- fleksibilitet i fag- og timefordelingen
- tilsyn med privat grunnskoleopplæring i hjemmet
  - fjernundervisning

Andre endringer

- forbud mot forkynning
- samarbeidsorgan for lærebedrifter (opplæringskontor)
- kompetanse til å gi individuelt tilrettelagt opplæring
- flere anmerkninger på politiattest og utvidelse til leirskole
- tilgang på vikarer ved fravær
- melde fra til kommunen eller fylkeskommunen i skolemiljø saker

Rett til å fullføre

- utvidet rett til videregående opplæring
- utvidet rett til omvalg
- rett til yrkesfaglig rekvalifisering
- plikt til å sørge for en trygg og god overgang mellom ungdomsskole og videregående skole
- plikt til å ha et overgangstilbud
- rett til påbygning for alle som har bestått fag- og yrkesopplæring
- rett til rådgivning for de som har læretid i bedrift
- utvidelse av oppfølgingstjenestens målgruppe

Medvirkning

- lovfesting av elevens beste
- lovfesting av retten til medvirkning
- lovfesting av rett til skoledemokrati for elever og foreldre
- skolene skal ha elevråd, men elevene kan velge å organisere seg annerledes

Fravær

- plikt til å følge opp fravær
- nærmere regler om fravær fastsettes i forskrift

Fleksibilitet, tilsyn og fjernundervisning

- Fleksibilitet i fag- og timefordelingen
  - økt fra 5 til 10 prosent
- Tilsyn med privat grunnskoleopplæring i hjemmet
  - kommunene skal føre tilsyn innen 3 måneder
- Fjernundervisning
  - krav om «gode grunner for det og det er trygt og pedagogisk forsvarleg»

Språk

- rett til opplæring i samisk for ikke-samiske elever som har hatt opplæring i/på samisk i grunnskolen
- rett til opplæring i kvensk/finsk i grunnskolen for elever med kvensk/norskfinsk bakgrunn i Troms og Finnmark
- rett til opplæring i egen skriftspråktype for elever fra 8. til 10. trinn
- rett til opplæring i norsk tegnspråk for elever som bruker tolk i ordinære videregående skoler

Opplæring for voksne

Mer fleksibilitet og helhetlig opplæring for voksne deltakere

Flere endringer, blant annet:

- samiske deltakere
  - har rett til opplæring i samisk
  - som bor i forvaltningsområdet for samisk språk, har rett til opplæring på samisk i forberedende opplæring når det er nødvendig for å få forsvarlig utbytte av opplæringen
- rett til opplæring i tegnspråk og i punktskrift
- rett til særskilt språkopplæring i forberedende opplæring og forsterka opplæring i norsk i videregående opplæring
- en egen tilpasset rett til individuell tilrettelegging
- rett til å velge målform på eget skriftlig arbeid
- plikt for kommunen og fylkeskommunen til å ha tilbud om rådgivning for utdannings- og yrkesvalg
- rett til skyss rett til skyss for de mellom 19 og 25 år som velger videregående opplæring for voksne
- plikt for kommunen og fylkeskommunen til å arbeide for et trygt og godt læringsmiljø for voksne deltakere, og gripe inn ved krenkelser
- plikt til å sørge for ulykkesforsikring

Andre endringer

- forbud mot forkynning
- endring i samarbeidsorgan for lærebedrifter (opplæringskontor)
- kompetanse til å gi individuelt tilrettelagt opplæring
- flere anmerkninger på politiattesten og utvidelse til leirskole
- tilgang på vikarer ved fravær
- melde fra til kommunen eller fylkeskommunen i skolemiljø saker
- skriveprogram på bokmål og nynorsk

Eksempler på bestemmelser med mindre justeringer

- permisjon fra opplæringen
- tidlig skolestart

Eksempler på presiseringer i loven

- skolens adgang til å gi lekser
- rett til individuell vurdering
- ikke karakterer på barnetrinnet
- organisering av opplæringen